

KNUD LARSEN. PINX.

FOTOTYPI PACTH & CRONES EFTF.

L. C. M. S. P.

Andreas Collstrop.

(19. April 1847—21. Juli 1933).

Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 15. December 1933.

Af **Martin Knudsen,**

hovedsagelig paa Grundlag af Meddelelser fra Direktør E. Bülow.

Collstrop var ikke Medlem af vort Selskab, men Selskabet skylder ham Tak for hans storslaaede Gave til Videnskaben. »Grosserer A. Collstrops Hjem for en dansk Videnskabsmand« er jo saa nær knyttet til Selskabet, som det kan være, og dets faste og rørlige Formue kan nu anslaaes til en halv Million Kroner.

Efter endt Skolegang fik Grosserer Collstrop sin Handelsuddannelse i det gamle Firma I. P. Suhr & Søn i København, og opholdt sig derefter et Par Aar i England. Fra dette Ophold modtog han varige Indtryk for hele Livet. Han var altid meget engelskvenlig. Efter sin Hjemkomst løste han i 1871 Grosserer-Borgerskab og indtraadte i 1875 i det fædrene Firma, som var grundlagt i 1838 af Faderen, Oberst Rudolf Collstrop.

Ved Faderens Død 1877 blev Collstrop Ene-Indehaver og fortsatte et Par Aar Pladsforretningen, men han følte større Evner i sig og besluttede sig til det store Skridt at likvidere den gamle nedarvede Forretning for paa bar Bund at opføre sit eget Værk. Det lykkedes Collstrop i de følgende Aar at oparbejde en meget betydelig Trælast-en-gros-Forretning, hvor han repræsenterede en Række af de største Sav-

værker i Landene omkring Østersøen. Collstrop var i en fortrinlig Grad skikket hertil, idet hans overlegne, uafhængige Personlighed gjorde ham til den ideale Tillidsmand, baade for Køber og Sælger.

Til sine øvrige Evner føjede Collstrop en meget betydelig teknisk Begavelse. Han var navnlig meget interesseret for al Savværksvirksomhed. Dette førte i Praksis til, at han i 1888 byggede et Svelleskæreri i Køge, som nogle Aar efter blev flyttet til Danzig. Collstrop tilførte ved Bygningen af dette Savværk Svelle-Industrien sine Erfaringer fra Savskæringen i Skandinavien. Det skete under stor Mistillid i Danzig, men Resultaterne gav ham Ret, og fra Fristaten Danzig anerkendte man senere hans betydelige Indsats for denne Afskibningsplads' Udvikling. En særlig Vanskelighed ved Skæringen af Sveller løste Collstrop meget snildt. Opgaven var at kløve de engelske 10/10" Svelleblokke i 2 Halvsveller med et Snit parallelt med 2 Sideflader. Dette var let nok at gøre, ogsaa med Cirkelsav, som Collstrop anvendte, naar Blokkene var kvadratiske, men umuligt med de hidtil anvendte Metoder, naar Blokkens Tværsnit var rombisk. Collstrop løste dette Problem ved at føre Blokken frem til Saven, hvilende paa koniske Valser. Ved en Kontravægt pressesdes Blokken samtidig over imod en Ledeskinne, saaledes at Sidefladerne altid blev parallelle med denne og derved med Savbladet. Denne Løsning blev dengang patenteret, og Princippet er senere overalt overtaget, hvor Skæringen udføres paa denne Maade.

Collstrops tekniske Interesse bevirkede, at han i Løbet af Firserne flere Gange foreslog de danske Baner at indføre rationel Imprægnering af Sveller. Dette lykkedes først i 1889, i hvilket Aar Collstrop byggede Imprægneringsanstalten i Køge. De fortrinlige Resultater af Imprægne-

ringen bevirkede, at Imprægneringsanstalten i Horsens blev bygget i 1900.

I Midten af Halvfemserne gik Collstrop til Rusland, hvor han sammen med den store tyske Fabrikant Julius Rütgers byggede Imprægneringsanstalten i Kiew. Under stort Arbejde og uafsladelige Rejser til Rusland blev denne Virksomhed senere sammen med Rütgers udviklet i meget stort Omfang, et Arbejde, hvis Frugter gik fuldstændig tabt ved den russiske Revolution og paafølgende Nationalisering af Bedriften.

Collstrop var her i Landet meget ivrig for Indførelse af Høvling og Boring af Sveller, og det er ogsaa nu gennemført over hele Linien for Statsbanernes Vedkommende. Endvidere var Collstrop meget interesseret i det store Fremskridt som skete paa Imprægneringsteknikkens Omraade, da Rüping i 1902 havde fremsat sin Sparemetode, som nu er indført praktisk talt over hele Verden. Collstrop optog Metoden for Danmark som det første Land udenfor Tyskland. Han ledede derefter Forhandlinger med Norge, Sverige og Finland, som alle Steder førte til Metodens Indførelse. Da Forhandlingerne var gaaet i Staa i England, paatog Collstrop sig Forhandlingerne med de engelske Baner, og hans Arbejde førte til, at en Række engelske Baner indførte Metoden umiddelbart inden Verdenskrigen.

I 1914 omdannede Collstrop sin Forretning til et Aktieselskab af samme Navn.

Indenfor sin egen Forretning var Collstrop som yngre Mand særlig interesseret i Københavns Flydedok & Skibsværft. I dette Selskab gjorde han et meget betydeligt Arbejde, og han fulgte altid med den største Interesse den tekniske Udvikling indenfor Firmaet.

Yderligere kan nævnes, at Collstrop var medvirkende

ved Dannelsen af Aarhus Trælasthandel, senere Det Danske Trælastkompagni.

I Forretningsanliggender spredte Collstrop sig ikke. Han havde kun Interesse for at anbringe Penge i Virksomheder, hvor han selv kunde udøve en væsentlig Indflydelse paa Ledelsen. Dette Forhold blev naturligvis noget forskudt, da han kom op i Aarene og var blevet en mere formuende Mand, men det var altid karakteristisk for Collstrop, at Aktier ikke interesserede ham for Udbyttets Skyld, Penge betød for ham kun Midlet til at sætte Virksomheder i Gang og faa dem ledet paa rette Maade.

I al sin Færd var Collstrop en retsindig Mand. Han lyttede gerne til andres Udtalelser for at faa Lejlighed til at se en Sag fra alle Sider, men havde han først dannet sig sin egen Mening om Sagen, forstod han at forfægte den, og havde han det afgørende Ord — og det var ofte Tilfældet — blev Afgørelsen i Reglen, som han ønskede den.

I 1878 blev Collstrop gift med Fanny Emilie Christensen, der døde i 1883. I Ægteskabet er kun een Søn, Rudolph Collstrop, Attaché ved Gesandtskabet i Berlin.

Grosserer Collstrop var ikke udøvende Videnskabsmand, men han værdsatte Videnskaben og havde megen Interesse derfor. Herom vidner ogsaa hans Gave, der vil bevirke, at Navnet Collstrop stedse vil mindes her i Selskabet. Vi vil ikke blot ære Grosserer Collstrops Minde, men vi vil ogsaa huske, at hans Søn beredvillig sluttede sig til Faderens Dispositioner til Gavn for Videnskaben, og at Legationsattaché Collstrop er Medlem af Bestyrelsen af »Grosserer A. Collstrops Hjem for en dansk Videnskabsmand«.

LUNDEHAVE